

കേരളത്തിലെ ശിൽപങ്ങൾ

പ്രൊ:ജോർജ് മേനാശ്ശേരി

കേരളത്തിലെ ശിൽപ്പങ്ങൾ.

പ്രൊഫ: ജോർജ്ജ് മേനോൻ ശേരി

പ്രധാനമായും കേരളീയ ശില്പകലയേയും അതിന്റെ ഉത്ഭവത്തേയും കുറിച്ചുള്ള ചിന്തകളാണ് ഈ പ്രബന്ധത്തിലുള്ളത്. കൂടാതെ, പതിനേഴാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ മദ്ധ്യംവരെയുള്ള എടുത്തു പറയാവുന്ന കേരളീയ ശില്പങ്ങളിൽ പലതും പരിഗണിക്കാനും ഇതിൽ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ത്രിമാനകലയായ കൊത്തുപണി 'സ്പർശന-ശൂന്യസ്ഥല' പ്രധാനമാണെങ്കിൽ ദ്വിമാന ചിത്രകല 'കാഴ്ചശൂന്യസ്ഥല' പ്രധാനമാണ്. ശില്പവിദ്യ എന്നതിന് കൊത്തുപണിയും വാസ്തുവിദ്യയും സംബന്ധിച്ച വിദ്യ എന്നാണ്. 'ശബ്ദതാരാവലി' വിവരണം നൽകുന്നത്. വാസ്തുശില്പവും കൊത്തുപണിയും തമ്മിലുള്ള അഭേദ്യമായ ബന്ധം എല്ലാ രാജ്യങ്ങളിലും എല്ലാ കാലഘട്ടങ്ങളിലും അംഗീകരിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും കേരളത്തിൽ പ്രത്യേകിച്ചും വാസ്തുശില്പത്തിൽനിന്ന് വേറിട്ട് കൊത്തുപണിയെ കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ട്. ചുട്ടെടുത്ത കളിമണ്ണ, വെങ്കലം, ശില, മരം, ആനക്കൊമ്പ് തുടങ്ങിയവകൊണ്ടുള്ള ശില്പങ്ങളെയെല്ലാം 'സ്തംഭപാർ' എന്നു പറയാറുണ്ടെങ്കിലും ശിലാശില്പങ്ങളാണ് ഇവിടെ പ്രധാനമായും ചർച്ചചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. എന്നാൽ കേരളത്തിന്റെ പ്രത്യേക സാഹചര്യത്തിൽ ഭാര്യ.

ദത്തം, ലോഹസൃഷ്ടികളെ പൂർണ്ണമായി നീക്കി നിർത്താനും കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല

കേരളീയ ശില്പശാസ്ത്രത്തിന്റെ ഉത്ഭവവും വളർച്ചയും സംബന്ധിച്ച് ശാസ്ത്രീയ പഠനങ്ങൾ വളരെയേറെ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നും പറയുകവയ്യ. ഉണ്ടായിട്ടുള്ള പഠനങ്ങളോടൊന്നും കേരളീയ പൈതൃകത്തിലെ പല പ്രധാന സരണികളോടും, അജ്ഞതകൊണ്ടോകട്ടെ, ദുഷ്പ്രാപ്യത കൊണ്ടോകട്ടെ മറേറതെങ്കിലും കാരണംകൊണ്ടോകട്ടെ വേണ്ടത്ര നീതി പുലർത്താതെയുമിരിക്കുന്നു.

ഇൻഡ്യയിൽ കൊത്തുപണിയുടെ ആരംഭത്തെക്കുറിച്ച് ചിന്തോദ്ദീപകങ്ങളായ ഒന്നു രണ്ടു കാര്യങ്ങൾ പരിശോധിക്കാം. ജെയിംസ് ഫെർഗൂസൺ പറയുന്നതുപോലെ ആദ്യം ആര്യന്മാർ കലാവാസനയില്ലാത്ത ഒരു കൂട്ടമായിരുന്നു. എന്നാൽ രണ്ടു സഹസ്രാബ്ദങ്ങളുടെ പഴക്കമുള്ള ദ്രാവിഡ ക്ഷേത്രങ്ങളോ, ആര്യക്ഷേത്രങ്ങളോ ഇൻഡ്യയിൽ കണ്ടെത്തിയിട്ടില്ല. തെക്കെ ഇന്ത്യയിൽ തെക്കെ ഇൻഡ്യക്കാരുടേതു മാത്രമായ ക്ഷേത്രങ്ങളും ശില്പങ്ങളും ക്രിസ്റ്റാബ്ദം ആരംഭിച്ചു ഏറെ നൂറ്റാണ്ടുകൾക്കു ശേഷം മാത്രം പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നത്. ചേരന്മാർമാത്രം ഒരുപക്ഷേ വടക്കോട്ടു നീങ്ങുകയും എല്ലാറ്റിലും കൈലാസം തുടങ്ങിയവയ്ക്കു രൂപം നൽകുകയും ചെയ്തിരിക്കാം. ഇന്ത്യയിൽ വിഗ്രഹാരാധന ഉടലെടുത്തതു അലക്സാണ്ടർക്കു ശേഷം ഉണ്ടായ ഗാന്ധാരരീതിയിൽ നിന്നാകാനാണ് സാധ്യത. കാരണം ചേരങ്ങളിലും മനചിലും വിഗ്രഹങ്ങളുടെ നിഷ്പത്തി പോലുമില്ല, ബുദ്ധ പ്രതിമകൾ പോലും ക്രിസ്തുവർഷാരംഭത്തിനുശേഷമാണ് പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നത്. അതും ഗ്രേക്കോ - പെർസ്യൻ സ്വാധീനവലയത്തിൽ ഉദയംചെയ്ത ഗാന്ധാരമണ്ഡലത്തിൽ. (ഫെർഗൂസൺ, 'ഇൻഡ്യൻ ആൻറ് ഈസ്റ്റേൺ ആർക്കിടെക്ചർ' 49, 31, 32, 183.)

ദക്ഷിണേന്ത്യയിൽ (തോണ്ടമേണ്ഡലം, ചോള മണ്ഡലം, പാണ്ഡിമണ്ഡലം, കൊണ്ടു - ചേരനാടു) ആകെ നോക്കിയാൽ ഹൈന്ദവ ആരാധനാവിഷയങ്ങൾ ഏ ഡി. എട്ടാം നൂറ്റാണ്ടോടുകൂടി മാത്രമാണ് വ്യക്തമായും പ്രചാരത്തിൽവരുന്നള്ള എന്ന് കാണാം. കേരളത്തിലാകട്ടെ പത്താം നൂറ്റാണ്ടിനുമുമ്പുള്ളവയിൽ അവിതർക്കിതമായെണ്ണാവുന്നവ വിരളമത്രെ. താഴെ കൊടുത്തിട്ടുള്ള കെ. പി. സെന്റേഴ്സാജൻ 1978 — ലെ പട്ടികയിൽ ഓരോ വിഷയവും ഏറ്റവും ആദ്യം പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന നൂറ്റാണ്ടുകളാണ് കാണിച്ചിരിക്കുന്നത് അവസാനത്തെ കോളത്തിൽ സേലം - ധർമ്മപുരിവരെയുള്ള കൊണ്ടുനാടും, തെക്കു വിഴിഞ്ഞം-തിരുനന്തിക്കരവരെയുള്ള പ്രദേശങ്ങളും ഉൾപ്പെടുന്നു. തിരുവനന്തപുരത്തിനു തെക്കോ, പശ്ചിമഘട്ടത്തിനു കിഴക്കോ ആണ് കൊണ്ടു-ചേരനാട്ടിലെ ഏറ്റവും പഴയ ഹൈന്ദവ ആരാധനാവിഷയങ്ങൾ കാണപ്പെടുന്നതെന്നതു് അർത്ഥവത്താണ്.

വിഷയം	തോണ്ടമണ്ഡലം	ചോളമണ്ഡലം	പാണ്ഡിമണ്ഡലം	കൊണ്ടുചേരനാടു
അജ- ഏകപാദ	8-ാം നൂറ്റാണ്ടു്	11-ാം നൂറ്റാണ്ടു്	13-ാം നൂറ്റാണ്ടു്	
അനന്തശായി	6	5	8	8
അലങ്കാരി	7	9	13	9-10
ദക്ഷിണാമൂർത്തി	7	9	9	C-8
ഗണേശൻ	8	8	7	C-8
ഹരിഹരൻ	8	—	8	11
ജാഗരണശ്വര	10	—	9	13
ജേഷ്ഠ	8	9	8	11
ലിംഗോത്ഭവ	8	8	8	11നു ശേഷം
സപ്തമാത	8	9	8	14
തൃമൂർത്തി	8	—	8	8

കേരളത്തിലെ ഏറ്റവും പുരാതനങ്ങളായ 'വാസ്തു ശില്പ' മാതൃകകൾ കരിങ്കൽ തുരന്നെടുത്ത ഗുഹാ ക്ഷേത്രങ്ങളാണല്ലോ. പെരുമ്പാവൂർടുത്തുള്ള കല്ലിൽ (T.A.S. II II) കഴിഞ്ഞറയ്ക്കടുത്തുള്ള ചിത്തറാൾ (T.A.S.I.XII) വടക്കാഞ്ചേരിയടുത്തുള്ള ഇരുനിലക്കോടു (A. R. A. D. C. 1935-36) തൃശൂരിനടുത്ത തൃക്കൂർ (76-മാർച്ച് 7-നു ലേഖകൻ എക്സ്പ്രസ്സിലെഴുതിയ സചിത്രലേഖനം കാണുക). കവിയൂർ (T. A. S. V. I.) തിരുനന്തിക്കര (T. A. S. III. II) ഇവയെല്ലാംതന്നെ 8-9 നൂറ്റാണ്ടുകളിലെതാണെന്നു പറയാം. (ഡോ: എം. ജി. എസ്. നാരായണൻ, പി. എച്ച്. ഡി. തീസിസ്. പേജ് 579-580) സംവിധാനവും, രൂണകളും, കൊത്തുപണികളുമെല്ലാം അവയുടെ പല്ലവ-പാണ്ഡ്യപാരമ്പര്യം വിളംബരം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. കവിയൂരിലെ പ്രവേശന കവാടത്തിന്റെ ഇടതുഭാഗത്തുള്ള ഭിത്തിമാടത്തിലെ 'ലൈഫ് സൈസ്' ഭാരപാലരൂപം തൃശ്ശിനാപ്പിള്ളി മഹേന്ദ്രവർമ്മൻ ഗുഹയിലെ ഭാരപാലന്റെ തൽസ്വരൂപമാണ്. (T. A. S. V. I.), കൂടാതെ സി. ശിവരാമമൂർത്തി, ഇൻഡ്യൻ സ്കൾപ്പ്ചർ. പേജ് 78.) വലതുഭാഗത്തെ നെഞ്ചത്ത് കൈകെട്ടിനില്ക്കുന്ന രൂപത്തിന് പുതുക്കോട്ടയ്ക്കടുത്ത ശിവക്ഷേത്രത്തിലെ രൂപവുമായുള്ള സാദൃശ്യം സുനിശ്ചിതമാണെങ്കിലും ഈ കവിയൂർ നായകനാണ് 'ഭാവി തിരുവിതാംകൂർ പ്രതിമാശില്പത്തിന്റെ പടികാവല്ലാരൻ' എന്നു പലരും വിശ്വസിക്കുന്നു. (സുറൈല്ലാക്രാമീഷ്, ദ്രാവിഡ ആൻഡ് കേരള, പേജ് 27.)

കൊത്തുപണിയുടെ കാലനിർണ്ണയം എളുപ്പമല്ല, ഭിത്തിയിൽ കൊത്തിയ ശില്പങ്ങളുടെ കാലം തീരുമാനിക്കാൻ എടുപ്പിന്റെ കാലം സഹായിച്ചേക്കാം. എന്നാൽ

എന്നാൽ സ്വതന്ത്രനിർമ്മിതികളുടെ കാര്യത്തിൽ താരതമ്യപഠനത്തെ ആശ്രയിക്കേണ്ടി വരുന്നു. വിഗ്രഹങ്ങൾ പലപ്പോഴും എടുത്തുമാറുകയും പകരം വേറെ വിഗ്രഹങ്ങൾ പ്രതിഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ആരാധനയ്ക്കുപയോഗിക്കുന്ന വിഗ്രഹങ്ങൾ സൂക്ഷിച്ചു നിരീക്ഷിക്കാൻ നേർവഴിക്ക് എല്ലാവർക്കും സാധ്യവുമല്ലല്ലോ. അതുകൊണ്ട് പലപ്പോഴും മ്യൂസിയങ്ങളിലും ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട ക്ഷേത്രങ്ങളിലുമുള്ള വിഗ്രഹങ്ങളാണ് ഗവേഷണ വിധേയമാക്കിയിട്ടുള്ളത്.

നാലു തളികളിൽപ്പെട്ട കൊടുങ്ങല്ലൂർ കീഴ്ത്തളി ക്ഷേത്രത്തിലെ ഗണേശവിഗ്രഹം 10-ാം നൂറ്റാണ്ടിലേതാണ്. തിരുവത്തൂരിലെ ഗണേശൻ ഒമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിലേതും. ശിവന്റെ ശിലാവിഗ്രഹങ്ങൾ ചേരകാലഘട്ടത്തിൽ അധികമില്ല-പിംഗം ശിലകലാപഠനത്തിൽ അധികം ഉപയോഗപ്പെടുന്നുമില്ല. തിരുവഞ്ചിക്കുളം, ഐരാണിക്കുളം ക്ഷേത്രങ്ങളിൽനിന്നുള്ള ശിവൻ, പാർവ്വതി, സുന്ദരമുരതി, ചേരമാൻപെരുമാൾ ഇവരുടെ വെങ്കല പ്രതിമകൾ ആകർഷകങ്ങളത്രെ. വിഷ്ണുവിഗ്രഹങ്ങൾ എന്നാൽ, ധാരാളം കാണാനുണ്ട്. ചാലൂക്യ പല്ലവരീതികളുടെ സങ്കരങ്ങളാണ് ഇവയിൽ പലതും. അത്തരത്തിൽപ്പെട്ട കാർത്തികപ്പിള്ളി വിഗ്രഹം (തൃശൂർ പുരാവസ്തു മ്യൂസിയം) 10-ാം നൂറ്റാണ്ടിലേതാണ്. പത്താം നൂറ്റാണ്ടിലെ തൃച്ചമ്പരം. തൃപ്പാൻകോട്, തലക്കൊള്ളത്തൂർ തുടങ്ങിയ ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ നിരവധി അംഗംഗം വന്ന വിഷ്ണുവിഗ്രഹങ്ങൾ കാണപ്പെടുന്നുണ്ട്. 14-ാം നൂറ്റാണ്ടിലെ നീണ്ടകര വിഷ്ണുവിഗ്രഹം സ്റ്റേല്ലാക്രോമിഷിന്റെ ഉയർന്ന പ്രശംസ പിടിച്ചെടുക്കുന്നുണ്ട്.

ഇത്തരത്തിൽ 'ഐണ്ടി' ലുള്ള ശിലങ്ങൾക്കു പുറമെ ഭിത്തികളിലുള്ള 'റിലീഫ്'കളും ചില പഴയ ക്ഷേത്ര

ങ്ങളിലുണ്ട്. വിവിധരീതികളിലുള്ള, ഭാവങ്ങളിലുള്ള ദ്വാരപാലന്മാർ പ്രത്യേകശ്രദ്ധ ആകർഷിക്കുന്നു. പല്ലവനാതുകയോട് സാമ്യമുള്ള വികാരം പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന മുഖഭാവത്തോടും, ഊർജ്ജസ്വലതയോടുംകൂടിയ ദ്വാരപാലന്മാർ തൃക്കലഃശഖരപുരം, മുഴിക്കുളം ഇവിടങ്ങളിലുണ്ട്. പരന്നമുഖവും ദ്വാരങ്ങളുള്ള 'കിരീട'വും വിശ്വി പോലെയുള്ള തലമുടിയുമുള്ള ചാലുകൃ സമ്പ്രദായത്തിൽപ്പെട്ടവയാണ് പന്നിയൂർ, ചോകരം, അവിട്ടത്തൂർ എന്നിവിടങ്ങളിലുള്ളത്.

ചോകരം ക്ഷേത്രത്തിൽ ചെറുശിലപ്പുങ്ങൾ കൊത്തിയ ഫലകങ്ങളുണ്ട്. കാളിയമർദ്ദനം, ദേവകീവാസുദേവരുടെ വിവാഹഘോഷയാത്ര, ഗോവർദ്ധനോദ്ധാരണം തുടങ്ങിയ വിഷയങ്ങളാണ് ഇവയിൽ കൈകാര്യം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. അതുപോലെത്തന്നെ 'ബാലുസ്രേഡ' കളിൽ നൃത്തം, സംഗീതം ഇവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട രംഗങ്ങൾ അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. (ഉദാ: തൃക്കൊടിത്താനം കിടങ്ങൂർ, ത്രിവിക്രമമംഗലം) ഇവയെല്ലാം തന്നെ 10-12 നൂറ്റാണ്ടുകളിലെതാകണം.

9,10,11,നൂറ്റാണ്ടുകളിൽ കേരളത്തിനവെളിയിലുള്ള സമ്പ്രദായങ്ങൾ ഇവിടെ പ്രതിഷ്ഠനേടുകയും പിന്നീട് തനതായ ഒരു ശില്പശൈലി ഇവിടെ രൂപം കൊള്ളുകയും ചെയ്തു എന്നു വിശ്വസിക്കപ്പെടുന്നു.

അമ്പലപ്പുഴ കരുമാടിക്കുട്ടൻ, മാവേലിക്കരയിലെ ബുദ്ധപ്രതിമ, മരുത്തൂർകുളങ്ങര പള്ളിക്കൽ ഇവിടങ്ങളിൽ നിന്നുലഭിച്ചപ്രതിമകൾ ഇവയെല്ലാം ഒമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ ശില്പരചനയുടെ മാതൃകകളാണ്. (ശിവരാമമൂർത്തി 'കേരള ചരിത്ര'ത്തിൽ ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്.) ചിത്തറാളിലെ ജൈനവിഗ്രഹങ്ങളും നേരത്തെ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ ഒമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിലേതാണെന്ന് കരുതപ്പെടുന്നു.

ഇങ്ങനെയെല്ലാമിരിക്കെ കേരളത്തിലെ പുരാതന ക്രൈസ്തവദേവാലയങ്ങളുടെ വാസ്തുശില്പവും അവയിലുള്ള കൊത്തുപണികളും അധികമാരും ശ്രദ്ധിക്കപ്പെടാതെപോയതു കഷ്ടമാണ്. പഴക്കത്തിലും, മനോഹാരിതയിലും, ആധികൃത്തിലും വൈവിധ്യത്തിലും പള്ളികളിലെ വിവിധ മാധ്യമങ്ങളിലുള്ള കൊത്തുപണികൾ ശ്രദ്ധയേറിയതാണ്.

വാസ്തുശില്പവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടും അല്ലാതെയും കരികല്ല്, വെട്ടുകല്ല്, മാർബിൾ, മണ്ണ്, കുമ്മായച്ചാന്ത്, രാ. സ്വണ്ണ്, വെള്ളി, ഓട്ട്, പിള്ള, ഇരുമ്പ്, ചെമ്പ്, രത്നങ്ങൾ, തൂണിത്തറങ്ങൾ, ഭരണം, കയറ്റ്, ചിരട്ട, സ്ഫടികം, ഓല, കടലാസ് തുകൽ, മെഴുകു. ചായങ്ങൾ എന്നുവേണ്ട എല്ലാത്തരത്തിലുള്ള മാധ്യമങ്ങളും ഉപയോഗിച്ച് പള്ളികളിൽ കലാസൃഷ്ടി നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഈപ്രബന്ധത്തിൽ ശിലാശില്പങ്ങൾ മാത്രമാണല്ലോ പരിഗണിക്കുന്നത്. കേവലം കൗതുകത്തിനായി മരത്തിലും വെങ്കലത്തിലുമുള്ള ചില കലാസൃഷ്ടികൾ ഒട്ടവിൽവിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്. (അനുബന്ധ ലഘുലേഖ കാണുക)

ശിലാരേഖകൾ (ഉദാ: താഴേക്കാട്ട് ശാസനം), ചെപ്പേട്ടകൾ (ഉദാ: തരിസാപ്പള്ളിശാസനങ്ങൾ), ഗ്രന്ഥവരികൾ, സഞ്ചാരികളുടെ പ്രസ്താവനകൾ ഇവയിലാണ് ആദ്യകാല പള്ളികളെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവ് ചിതറിക്കിടക്കുന്നത്. കേരളത്തിലെ പ്രാചീനക്രൈസ്തവ ശില്പങ്ങൾ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ പ്രധാനമായും 1599-നുമുമ്പ് ഇവിടെയുണ്ടായിരുന്നതായി തെളിവ് ലഭിച്ചിട്ടുള്ള നൂറോളം പള്ളികളെമാത്രം കണക്കിലെടുക്കുന്നതാകുമ്പോൾ. കൊച്ചിസ്രയിൽനിന്നും 1606-ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച (മെനസാസിന്റെ കൂടെ കേരള പര്യടനം നടത്തിയ)

ഗുവേയയുടെ 'ജോർനാലോയിൽ' നൂറോളം പള്ളികളെക്കുറിച്ചുപറയുന്നുണ്ട്. ഉദയമ്പേരൂർസൂനഹദോസിനു് മുമ്പുള്ള ആ പള്ളികൾ ഇവയാണു് (ട്രിയേറ്റുസ്, ഇന്ത്യൻ ചർച്ച് ഹിസ്റ്ററി, ലണ്ടൻ. 1818 തുടങ്ങിയ രേഖകൾ നോക്കുക.)

ആലപ്പുഴ, ആനക്കല്ലുകൽ. ആരക്കുഴ, അതിരമ്പുഴ, അകപ്പറമ്പു്, ആലങ്ങാടു്, അമ്പഴക്കാടു്, അങ്കമാലി, (മൂന്നു പള്ളികൾ), ബടഗൊറെ ബടിയത്തേ, വെളിയനാടു് ബെമാനിൽ, കടമറ്റം, കടമ്പ്ര, കടനാടു്, കണ്ടനാടു് ചാലക്കുടി കല്ലുചിറ, കല്ലുപ്പാറ, കല്ലൂർകാടു്, കരന്നട, കൽപ്പറമ്പു്, കാഞ്ഞിരപ്പള്ളി, കാഞ്ഞൂർ, കരിങ്ങാച്ചിറ കാർത്യപ്പള്ളി ചാത്തന്തൂർ, കായംകുളം, വൈക്കം, ചെങ്ങന്നൂർ, ചേന്ദമംഗലം, ചേർപ്പുകൽ. ചങ്ങനാശേരി, ചൊവ്വര, കടുത്തുരുത്തി, കൊടലൂർ, കടമാളൂർ, കോതമംഗലം, കൊല്ലം, കൊല്ലംചിറ, കണ്ട കുറവിലങ്ങാടു്, കൊരട്ടി, കോഴഞ്ചേരി, കോട്ടമാറ്റിറ, കോട്ടപടി, കൊട്ടേക്കാടു്, ചുങ്കംകുറുപ്പംപടി, എടപ്പള്ളി, എലങ്കയിൽ, എല്ലൂർ, (രണ്ടു പള്ളികൾ), ഏനമ്മാവു്, എറണാകുളം, ഇരരാറുപേട്ട, മയിലക്കൊമ്പു്, മലയാറ്റൂർ, മാമലശ്ശേരി, മണർക്കാടു്, മഞ്ഞപ്ര, മറ്റം, മാവേലിക്കര, മുതലക്കോടം, മുളത്തുരുത്തി, മുഴിക്കുളം, മുട്ടം, മുട്ടുച്ചിറ, നാഗപ്പുഴ, നെടിയാൽ, നിരണം, നാറമേൽ ഞാറയ്ക്കൽ, ഉദയംമ്പേരൂർ, ഓമല്ലൂർ, പൈങ്കുളം, പാലാ, പാലിലേക്കര, പറപ്പുകര, പള്ളിപ്പറം, പാലയൂർ, പള്ളുരുത്തി, പറപ്പൂർ, പിറവം പറൂർ, പഴവിൽ, പെരുമറ്റം, പുറക്കാടു്, പുതുപ്പള്ളി, പുളിങ്കുന്ന്, പുൻഹട, പുനത്തറ, പുത്തൻകാവു്, പുത്തൻചിറ, പുത്തമ്പള്ളി രാമപുരം, തെക്കൻകുളങ്ങര, തെക്കൻപറൂർ, വടക്കൻപുതുക്കാടു്, തവലക്കര തിരുവിതാംകോടു്, തേട്ടുളി രൂമ്പമൺ, കടുത്തുരുത്തി വെച്ചൂർ, വാരാപ്പുഴ,

ഈ പള്ളികളിൽ ഏഴെണ്ണം ഒന്നാം നൂറ്റാണ്ടിലുണ്ടായിരുന്നവയാണെന്നാണ് പാരമ്പര്യം. അവിടന്നിങ്ങോട്ട് 17-ാം നൂറ്റാണ്ടു വരെയുള്ള എല്ലാ നൂറ്റാണ്ടുകളിലും ആരംഭിച്ച പള്ളികളുണ്ട് ഈ പട്ടികയിൽ (വിവധരൂപതകളുടെ ഡയറക്ടറികളും കല്ലന്തേരികളും നോക്കുക.)

ഉദാഹരണത്തിന് എറണാകുളം പ്രദേശത്തെ അകപ്പറമ്പുപള്ളി 16-ാം നൂറ്റാണ്ടിലും കടവെച്ചൂർ പള്ളി 15-ാം നൂറ്റാണ്ടിലും കൊരട്ടിപ്പള്ളി 14-ാം നൂറ്റാണ്ടിലും ചേന്ദമംഗലം പള്ളി 13-ാം നൂറ്റാണ്ടിലും ചൊവ്വരപ്പള്ളി 12-ാം നൂറ്റാണ്ടിലും കാഞ്ഞൂർപ്പള്ളി 11-ാം നൂറ്റാണ്ടിലും വടയാർപ്പള്ളി 10-ാം നൂറ്റാണ്ടിലും കാടക്കുറിപ്പള്ളി 9-ാം നൂറ്റാണ്ടിലും മുഴിക്കുളം പള്ളി 7-ാം നൂറ്റാണ്ടിലും ഉദയമ്പേരൂർപ്പള്ളി 6-ാം നൂറ്റാണ്ടിലും അങ്കമാലിപ്പള്ളി 5-ാം നൂറ്റാണ്ടിലും അമ്പഴക്കാടുപള്ളി 4-ാം നൂറ്റാണ്ടിലും കോട്ടക്കാവുപള്ളി 1-ാം നൂറ്റാണ്ടിലും ആരംഭിച്ചവയാണ്. പത്താം നൂറ്റാണ്ടിനു മുമ്പുള്ള മുപ്പതുപള്ളികളെങ്കിലും കാണാം. കേരളത്തിൽ ഇന്നുള്ളതിൽ ഏറ്റവും പഴയ ശിലാശില്പങ്ങളിൽ ചിലതു് ഈ പള്ളികളിലാണെന്നുവരുന്നതു് അതിശയകരമല്ലല്ലോ.

പള്ളിക്കലകളിൽ കരിങ്കൽ ശില്പങ്ങളുടെ വൈവിധ്യവും ആധികൃത്യവും പ്രകടമാണ്. പ്രതിമകൾ, തൂണുകൾ, റിലീഫുകൾ, ദീപങ്ങളും, ദീപസ്തംഭങ്ങളും, കൽക്കുരിശുകൾ, മാമോദീസാന്തോട്ടികൾ, അന്നാവളത്തോട്ടികൾ, പടവുകളും, നടക്കല്ലുകളും. 'ലിൻറലു'കൾ, 'ആക്ടിടാവു'കൾ, എറത്താഴ്കൾ, കുർബ്ബാനക്കല്ലുകൾ, ശവകുടീരക്കല്ലുകൾ ഇങ്ങനെ എത്രയോ ഇനങ്ങളുണ്ട്. അവയിൽപ്പലതും ശില്പരചനാവൈഭവത്തിന്റെ ഉത്തമ മാതൃകകളുമാണ്. ഓരോ ഇനത്തിനുമുണ്ട് എണ്ണിയാലോടങ്ങാത്ത വകഭേദങ്ങൾ. നൂറുകൽക്കുരിശുകൾ (നസ്രാ

ണിസ്തംഭങ്ങൾ) പരിശോധിച്ചാൽ ഒരേതരത്തിലുള്ള രണ്ടെണ്ണം കാണില്ല.

സെന്തോമസ് മൗണ്ടിലെ (മദിരാശി) ചെറിയ പള്ളിയുടെ അർത്താരസ്തുലകാരമായ "പെഴ്സ്യൻ" കൽക്കരിശ് ഒന്നാം നൂറ്റാണ്ടിലേതന്നെ മട്ടിലാണ് 1973 ജൂലായ് 3 നു ഇന്ത്യൻ തപാൽ വകുപ്പ് അതിന്റെ ചിത്രമുദ്രകൊള്ളുന്ന തപാൽമുദ്ര പുറത്തിറക്കിയത്. എന്നാൽ ആ കരിശ് ആറാം നൂറ്റാണ്ടിലേതോ ഏഴാം നൂറ്റാണ്ടിലേതോ ആകാനാണ് സാധ്യത എന്ന് ഈ ലേഖകൻ അതേ ദിവസത്തെ 'കേരള ടൈംസിന്റെ സ്ഥാപിയ്ക്കുന്നതായി. ഇതിനു സമമായ കോട്ടയം, ആലങ്ങാട്, കടമറ്റം തുടങ്ങിയ പള്ളികളിലെ കരിശുകളും ഏഴാം നൂറ്റാണ്ടിനടുത്തു് കൊത്തിയവയാകാനാണ് സാധ്യത.

മനോഹരമായ ശില്പവേല ചെയ്തിരിക്കുന്ന ഈ കരിശുകളിലാണ് ഒരുപക്ഷേ ദേശീയപക്ഷിയായ മയിലും ദേശീയപുഷ്പമായ താമരയും നമ്മുടെ കലാവേലിയിൽ ആദ്യമായി രംഗപ്രവേശനം ചെയ്യുന്നത്. കേരളത്തിലെ മതവിഷയപരമായ ആദ്യത്തെ കരിങ്കൽ ശില്പം കോട്ടയം വലിയ പള്ളിയിലെ ചെറിയ കരിങ്കൽക്കരിശാണെന്നു തോന്നുന്നു. 6-7 നൂറ്റാണ്ടുകളിലെതന്നെ കരുതപ്പെടുന്ന വേറെ ചില കരിശുകളുടെയും മാമോദീസത്തൊട്ടികളുടെയും അവകാശവാദം തള്ളിക്കളയാൻ വൈഷമ്യമുണ്ടെങ്കിൽക്കൂടി.

ഒരുപക്ഷേ നാലാം നൂറ്റാണ്ടാതാട്ട്, മെനസിസ് മെത്രാൻ ആശീർവ്വദിച്ച കടുത്തുരുത്തി കൽക്കരിശുവരെ നിരവധി നസ്രാണി സ്തംഭങ്ങൾ നൂറ്റാണ്ടുകൾ അതിജീവിച്ചു ഇന്നും നിലകൊള്ളുന്നു. അശോകസ്തംഭങ്ങൾ

മുതലായ ബൗദ്ധസ്തംഭങ്ങളോടൊപ്പം പെഴ്സ്യൻ സ്വാധീനത്തിൽനിന്നുമുണ്ടായതാകണം നസ്രാണി സ്തംഭങ്ങളും, ന്യൂയോർക്കിലെ സെൻട്രൽ പാർക്കിലും, പാരിസിലെ പ്ലാസെഡിലാ കോൺകോർഡിലും, ലണ്ടനിലെ തെംസ്ട്രീ എംബാക്മെന്റിലും, റോമിലെ നിരവധി ദേവാലയങ്ങൾക്കു മുന്നിലും മറ്റു ഭൂഖണ്ഡങ്ങളിലും എനിക്കു കാണാനിടയായ ഒബലിസ്കുകളെല്ലാം തന്നെ നസ്രാണി സ്തംഭങ്ങൾ അസ്സീറിയൻ സ്വാധീനമുള്ള ഒബലിസ്കുകളെന്ന നിഗമനത്തിനു ശക്തി കൂട്ടുന്നു. ഭീമാകാരങ്ങളായ നമ്മുടെ കുരിശുകൾ ചീകിയെടുക്കുന്നരീതിയിലും ഉയർത്തിനാട്ടുന്ന രീതിയിലും എല്ലാം ക്രൈസ്തവരുടെ പെഴ്സ്യൻ ബന്ധത്തിന്റെ സ്വാധീനം കാണാൻ കഴിയും. 1348 ലെ കരുത്തോല ഞായറാഴ്ച കൊല്ലത്തെത്തിയ മരിഞ്ഞോളിയുടെ ഓർമ്മയ്ക്കായി ഒരു സ്തംഭം നാട്ടിയതുമൂലം 'അലക്സാണ്ടറുടെ മഹത്വ'ത്തെ താൻ കവച്ചുവെച്ചു എന്ന് ആ ഫ്രാൻസിസ്കൻ വൈദികൻ അവകാശപ്പെടുന്നുണ്ട്. സപർ ഈശോയുടെ സമകാലികരെന്നു കരുതപ്പെടുന്ന സപോർപ്രോത്തുമാർ ഇത്തരം നിരവധി കുരിശുകൾ നാട്ടിയതായി പ്രസ്താവിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ ജീപ്റ്റിലും മറ്റും ക്ഷേത്രങ്ങളോടനുബന്ധിച്ച് ഒബലിസ്കുകൾക്കുള്ള സ്ഥാനം തന്നെയാണ് പള്ളികളോടനുബന്ധിച്ച് നസ്രാണിസ്തംഭങ്ങളുമുള്ളത്. നസ്രാണിസ്തംഭങ്ങളുടെ ഉയർന്നിരിക്കുന്ന പീഠങ്ങൾ തെന്നിന്ത്യൻ - കേരളീയ മുറയിൽ അലങ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. സൂര്യന്റെ ഒരു രശ്മിയായ ഒബലിസ്കും വെളിച്ചമായ യേശുവും കോപ്ടിക് വിഭാഗത്തിൽ ഹോറസിനെ പ്രതിനിധീകരിച്ചിരുന്നു - കുരിശ് ക്രിസ്തുവാകുന്ന പ്രകാശത്തിന്റെ ഒരു രശ്മിയാണല്ലോ. മനുഷ്യനറിയുന്ന എല്ലാ ജീവജാലങ്ങളും പുഷ്പലതാദികളും ഒരു കുരിശിൽക്കുറിശിലല്ലെങ്കിൽ മരൊന്നിൽ ചിത്രണം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ആദ്യകാല

കുരിശുകളിൽ മയിലും മാലാഖയും താമരയുമാണ് അധികം. പില്ലാലത്തു വേദപുസ്തകരംഗങ്ങളും ചിത്രീകരിക്കപ്പെട്ടുകാണുന്നുണ്ട്.

ക്രൈസ്തവകല പാശ്ചാത്യദേശങ്ങളിലല്ല, പൗരസ്ത്യദേശങ്ങളിലാണ് ഉത്ഭവിച്ചതു എന്ന സത്യം ഇത്തരത്തിൽ ഓർമ്മിക്കുന്നത് ഉപകാരപ്രദമായിരിക്കും, മാത്രമല്ല യഹൂദവിശ്വാസത്തിനനുസരിച്ചു പ്രതിമാ നിർമ്മാണത്തിൽനിന്നു ആദ്യമുദ്യം ഒഴിഞ്ഞു നിന്നെങ്കിലും പില്ലാലത്തു ചുറ്റുപാടുമുള്ള മറ്റു മതങ്ങളിലെ രീതികൾ ക്രൈസ്തവർ സ്വീകരിക്കുകയാണുണ്ടായതു്. ശീലപകലയുടെ മാതാവായ ഈജിപ്റ്റും പൗരാണിക കാലത്തു് കലകളുടെ പറ്റുവീസയായിരുന്ന പേഴ്സ്യയുമാണ് ക്രൈസ്തവകലകൾക്കു പൊതുവെയും കേരള ക്രൈസ്തവ കലകൾക്കു് പ്രത്യേകിച്ചും മാതൃകയായതു്. അശോകസ്തംഭത്തിലെ നാലു സിംഹങ്ങളേയും പിന്നെ ഭാരതത്തിൽ കണ്ടെത്തുന്നത് എടുപ്പള്ളിയിലെയും കാഞ്ഞൂരിലെയും മറ്റും മാമോദീസത്തൊട്ടികളുടെ താങ്ങായിട്ടാണ്.

ഈ സെമിനാറിനോടനുബന്ധിച്ചു പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുള്ള സചിത്ര ലഘുലേഖയിൽനിന്നു മാമോദീസത്തൊട്ടികൾ, വിളക്കുമാടങ്ങൾ, പ്രതിമകൾ തുണകൾ ഇവയുടെ അലങ്കാരത്തിൽ പള്ളിക്കലാകാരൻമാരുടെ കരവിരുതു് ദൃശ്യമാണല്ലോ. 593 ലെ എടുപ്പള്ളിയിലെയും 440 ലെ മറ്റും പള്ളിയിലെയും 500 ലെ ഏനാമാവു പള്ളിയിലെയും എല്ലാം കരിങ്കൽ ശില്പങ്ങൾ ശ്രദ്ധേയങ്ങളത്രെ.

മരത്തിലും ലോഹത്തിലുമുള്ള പുരാതന കേരളീയ സമ്പ്രദായങ്ങളും പള്ളിക്കലകൾ നിരീക്ഷിച്ചാൽ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയും.

വിവിധ ഭാഷകളുടെയും ജാതി-വർഗ്ഗങ്ങളുടെയും സുന്ദരമായ ഒരു മൊസൈക്ക് ആണല്ലോ ഇന്ത്യാ-ഭാരതശില്പ സൗഖ്യം കെട്ടിപ്പടുത്തിയിരുന്നതു് പ്രദേശിക ചരിത്രകല്ലകൾകൊണ്ടാണു്. രാജ്യത്തിന്റെ മുഴുവൻ ബാദാമി കവം സാംസ്കാരികവുമായ പൈതൃകത്തിൽ വലിയൊരളവു് തെക്കെ ഇന്ത്യയും കേരളവുമാണു് പ്രദാനംചെയ്തിട്ടുള്ളതു്. ഭാരതത്തിന്റെ ചരിത്രത്തിൽ കേരളത്തിനു് ഓരോ രംഗത്തുമുള്ള പ്രാധാന്യം കുറച്ചുകാണുന്ന ഒരു നയമാണു് പല ചരിത്രകാരന്മാരും, ഭരണകർത്താക്കളും, കലാനിരൂപകരും പ്രകടിപ്പിച്ചുവരുന്നതു്. ഇതിന്നൊരവസാനം കാണാൻ ചരിത്രം, പുരാവസ്തുക്കൾ, സംസ്കാരം സമ്പർക്കമാധ്യമങ്ങൾ ഇവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കേരളത്തിലെ സ്ഥാപനങ്ങളും വ്യക്തികളും സംഘടനകളും ഒത്തൊരുമിച്ചു് നിരന്തരം പ്രയത്നിച്ചു മതിയാകട്ടെ

SELECT BIBLIOGRAPHY

Athappilly, Andrews: Kerala Church Architecture, p. p. 151 f., The St. Thomas Christian Encyclopaedia of India, Vol. 2, Trichur, 1973.

Fergusson, James: History of Indian and Eastern Architecture, London, 1876

James, E. J., Dr.: Thomas Christian Architecture, pp. 137 f., Thomas Encyclopaedia, vol. 2.

James E. J., Dr: Doctoral Thesis on the above, Calcutta University, 1981.

- Marshall, John: A Guide to Sanchi, Calcutta, 1918.
- Menachery, George, Prof. : (Ed) The St. Thomas Christian Encyclopaedia of India, Trichur Vol. 2, 1973, Vol. 1, 1982, esp. Some 300 pictures and their descriptions.
- Menachery, George, Prof. : Two papers at the First World Malayalam Conference, Trivandrum, 1977 :
(1) Art and Architecture of the Ancient Christians of Malabar (2) Granite open air crosses of Kerala.
- Menachery, George, Prof: Pallikalile Kala. Mathrubhoomi Weekly, March 26, 1978 with 40 pictures.
- Menachery, George, Prof. : Pallikkalalalum Mattum. (collection of papers and articles from 1983 - 1983), Trichur, 1983. (With many illustrations)
- Menachery, George, Prof : Guide to Christian Exhibition, First World Malayalam Conference, St. Joseph's Press, Trivandrum, 1977.
- Menachery, George, Prof. : Guide to Malankara Jubilee Historical and Cultural Exhibition Kottayam 1980
- Menachery, George, Prof. : Director's Report on Christian Cultural Museum of Trichur Diocese, 1980.
- Narayanan, M. G. S. Dr. : Doctoral Thesis, chapter on Kerala Architecture and Sculpture.
- Soundara Rajan, K. V. Temple Architecture of Kerala, Trivandrum, 1974.
- Soundara Rajan: K. V. : Art of South India : Tamil Nadu and Kerala, Delhi 1978.
- Kerala Histories by K. P. P. Menon & A. Sreedhara Menon
- Kerala History Assn. : "Kerala Charithram" Vols I & II
For an exhaustive Bibliography see the Thomas Encyclopaedia.

**A digital archive of Christian Art, Books,
Manuscripts & Manuals, Imagery Literature and Music.**

Support Our Ongoing Projects

- Marggam Digital Library of Christianity in India.
- Aramaic Project - Reclaim Syriac to Reaffirm Identity.
 - Encyclopedia of Syriac Chants.
 - Resources for Researchers.
 - Directory of Christian Songs.
- Christian Arts / Music Iconography.

C H R I S T I A N
MUSICOLOGICAL
SOCIETY OF INDIA
www.TheCMSIndia.org

An international forum for interdisciplinary discussion, and dissemination of
knowledge, on Art, Literature and Music of about
thirty million Christians in India